

Verbinding verbroken

Christine van Dijk

Je voelt dat er iets niet helemaal pluis is met je. Het is moeilijk om eraan te denken en je wilt gewoon dat het niet zo is, dat het vanzelf weggaat. De mensen om je heen maken zich zorgen, dat kan je aan ze zien. De dokter zegt dat er tekenen van de ziekte van Alzheimer te zien zijn. Je kan het niet geloven. Je dochter, met wie je altijd goed contact had, hou je nu op afstand omdat je merkt dat je het zelf niet meer allemaal goed kan regelen en zij teveel wil overnemen. Jullie kunnen elkaar niet meer bereiken. Verbinding verbroken.

In gesprek

“Het contact met mijn dochter is verbroken. Ik zou graag daarover met u willen praten.” Zo verwoordt een meneer op leeftijd zijn hulpvraag als ik hem bel. Vooraf heb ik wat informatie gekregen: meneer loopt bij de geriater, er is geconstateerd dat hij lijdt aan de ziekte van Alzheimer. Wanneer ik hem bezoek zie ik een man die een actief leven heeft gehad, als maatschappelijk werker heeft hij veel mensen kunnen begeleiden. Ook was hij regelmatig spreker bij uitvaarten. Een belezen man, communicatief vaardig, bij wie nu de communicatie met zijn dochter is gestokt tot zijn grote verdriet.

Alzheimer

Wanneer het onderwerp Alzheimer op tafel komt laat hij mij het dikke rapport zien dat hij heeft gekregen van de geriater, met een duidelijke diagnose. Zoekend vraag ik naar de last die hij daarvan ervaart. Meneer geeft eerst aan dat hij er geen last van heeft. Het is moeilijk om de waarheid onder ogen te zien. Maar dan komt hij met voorbeelden waaruit blijkt dat vader en dochter tegenover elkaar zijn komen te staan. De ziekte staat tussen hen in als een spook waar ze niet over praten met elkaar, het is te pijnlijk. Ieder mens wil graag zijn eigen boontjes doppen en het doet zeer als je merkt dat dat niet meer lukt.

Brief

De moeite, het verdriet en de pijn die ik hoor in zijn verhaal verwerk ik in een brief. Daarin verwoord ik wat er met je gebeurt als je merkt dat de ziekte steeds meer je leven overneemt. We beelden het ook uit door een opstelling te maken met duplo poppetjes. Meneer kan daarin laten zien hoe de ziekte als een obstakel tussen hem en zijn dochter in staat. Het is confronterend maar het helpt hem wel op weg naar de volgende stap: hij gaat nu zelf een brief maken voor zijn dochter. Het resultaat is prachtig, het wordt een ontroerende brief. Hij beschrijft zijn moeite met zijn ziekte en met het afhankelijk worden. En hij verwoordt dat hij het volste vertrouwen heeft in zijn dochter en vraagt haar of ze weer samen verder kunnen gaan.

Contact

Een tijdje later een opgetogen telefoontje van meneer. Op eerste paasdag was de bel gegaan: tot zijn grote vreugde stond zijn dochter voor de deur. Ze hadden elkaar eerst maar eens stevig omhelsd. Begin van een nieuwe weg samen.

Auteur

Christine van Dijk is een van de geestelijk verzorgers die zijn verbonden aan het Centrum voor Levensvragen Oost-Veluwe. Wilt u ook gebruik maken van gesprekken met een van deze geestelijk verzorgers? Dat kan kosteloos als u 50 jaar of ouder bent of als u in de palliatieve fase van een ziekte verkeert.